

■ **Terroryzm wciąż zagraża bezpieczeństwu Unii Europejskiej**

Sebastian Wojciechowski

Choć w ostatnich miesiącach nie doszło w Unii Europejskiej do dużego spektakularnego zamachu terrorystycznego, nie oznacza to wcale wygranej w europejskiej „wojnie z terroryzmem”. Zagrożenie wciąż jest bardzo poważne, o czym świadczą m.in. informacje zamieszczone w najnowszej edycji cyklicznego raportu Europolu pt. *TE-SAT 2018, European Union Terrorism Situation and Trend Report 2018*. Zwrócono w nim uwagę na kilka interesujących kwestii mających miejsce w 2017 r.

W latach 2015-2016 na obszarze UE sukcesywnie spadała liczba nieudanych, udaremnionych i przeprowadzonych ataków terrorystycznych (w 2015 r. było ich łącznie 193, a w 2016 r. - 142). W minionym jednak roku nastąpiła znacząca zmiana powyższego trendu. Liczba ataków ponownie wzrosła, tym razem aż o 45% - do 205 przypadków i zbliżyła się do pułapu z 2014 r. (226). W 2017 r. większość zdarzeń miała miejsce w Wielkiej Brytanii (107), a ponadto dotyczyły one: Francji (54), Hiszpanii (16), Włoch (14), Grecji (8), Belgii i Niemiec (po 2) oraz Finlandii i Szwecji (po 1). W 2017 r. w UE w wyniku ataków terrorystycznych zginęło 68 osób, a aż 844 zostały ranne. Dla porównania w 2016 r. zabito 142 osoby i zraniono 379.

Wbrew częstym opiniom w Unii Europejskiej nie dominują zamachy o podłożu islamistycznym. Przykładowo, w 2016 r. na łączną liczbę 142 ataków - 13 wynikało z motywacji dżihadystycznej, 99 miało charakter separatystyczny, 27 - skrajnie lewicowy, 1 - skrajnie prawicowy, a 2 nie zostały zakwalifikowane do żadnej z powyższych kategorii. Ostatni raport Europolu za 2017 r. informuje natomiast, że wśród wszystkich ataków (205) zdecydowanie przeważały te o charakterze separatystycznym (137), a pozostałe zaliczono jako: dżihadystyczne (33), skrajnie lewicowe (24), niesklasyfikowane (6) oraz skrajnie prawicowe (5). Zatem w minionym roku zamachy islamistyczne stanowiły tylko 16% ogółu ataku, a separatystyczne aż 67%.

Redakcja:

Radosław Grodzki
Jacek Kubera
(redaktor naczelny)
Piotr Kubiak
Krzysztof Malinowski

Korekta:

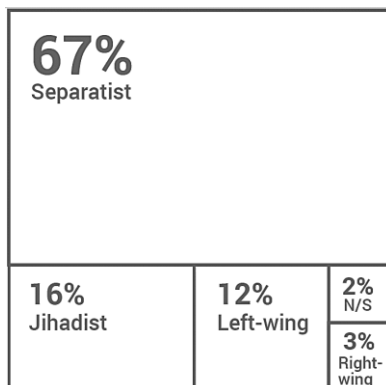
Hanna Różanek

Nr 356/2018
03.08.18

ISSN 2450-5080

Biuletyny dostępne
także dzięki:
NEWSLETTER IZ
FACEBOOK
SCRIBD
LINKEDIN
TWITTER

Ryc. 1. Profil ataków terrorystycznych w Unii Europejskiej w 2017 r.

N/S - przypadki nie zakwalifikowane do żadnej z rozpatrywanych kategorii.

Źródło: *TE-SAT 2018, European Union Terrorism Situation and Trend Report 2018*, EUROPOL, www.europol.europa.eu (15.07.2018).

W 2017 r. ataki separatystyczne miały miejsce w Wielkiej Brytanii (88), Francji (42) oraz Hiszpanii (7). Islamscy terroryści zaatakowali natomiast w Wielkiej Brytanii (14), Francji (11), Hiszpanii i Belgii (po 2) oraz Finlandii, Niemczech, Włoszech i Szwecji (po 1). Do zamachów inspirowanych poglądami skrajnie lewicowymi doszło w Grecji (8), Włoszech i Hiszpanii (po 7) oraz Niemczech i Francji (po 1). Z kolei przypadki niesklasyfikowane zarejestrowano we Włoszech (6), a skrajnie prawicowe w Wielkiej Brytanii (5).

W minionym roku w UE z powodu terroryzmu aresztowano 975 osób. Jest to niewielki spadek w porównaniu do 2016 r. (1002 przypadki). Wśród nich 705 osób zatrzymano za działalność islamistyczną (w 2016 r. było to 718 przypadków), przede wszystkim we Francji (373) i Hiszpanii (78) oraz w kilkunastu innych państwach członkowskich UE (w tym 2 osoby w Polsce). Ponadto aresztowano 36 lewicowych terrorystów, 30 separatystów, 20 prawicowych radykalistów oraz 184 osoby nie zaliczone do żadnego z powyższych nurtów, a oskarżone o terroryzm.

Średnia wieku osób aresztowanych z powodu terroryzmu w Unii Europejskiej w 2017 r. wynosiła około 30 lat. Na przykład 45% spośród nich miało 20-30 lat, a 25% było w wieku 30-40 lat. Mężczyźni stanowili ponad 80% ogółu. Odsetek obywateli UE wśród aresztowanych to około 50% (był on zbliżony do wskaźnika z lat poprzednich, np. 2015 r. - 58%, a 2016 r. - 43%).

W 2017 r. zdecydowana większość aresztowanych z powodu terroryzmu (660) została oskarżona o udział w grupie terrorystycznej, planowanie lub przygotowywanie ataków. Z kolei np. 73 osobom zarzucono propagowanie terroryzmu, jego finansowanie lub werbunek. Interesującą kategorią są osoby (28) oskarżone o tzw. turystykę terrorystyczną związaną z podróżą z lub do obszarów kontrolowanych przez różne organizacje terrorystyczne (głównie *ISIS* i *Al-Kaida*). Dla porównania w 2015 r. aresztowano 141, a w 2016 r. 77 podejrzanych.

kowskich UE. Natomiast trzeci aspekt - transcendentalny dotyczy np. determinacji, wrogości, fanatyzmu czy pomysłowości sprawców.

Niektóre przesłanki wskazują, że być może niekonwencjonalną próbą zespolenia powyższych elementów było wydarzenie z połowy czerwca 2018 r., kiedy to niemieckie służby udaremniły, jak określono później, „największe, potencjalne ryzyko wykryte kiedykolwiek w Europie”. Dotyczyło ono aresztowania w Kolonii Tunezyjczyka Siefa Allaha H. W jego mieszkaniu znaleziono m.in. tysiące nasion rącznika pospolitego z którego można uzyskać rycynę. Zdaniem wielu ekspertów ze względu na swój skład chemiczny rącznik pospolity jest jedną z najbardziej trujących roślin na świecie. Z kolei uzyskiwaną z niego rycynę niemiecki Instytut im. Roberta Kocha nazwał „potencjalną bronią biologiczną”. Nawet w niskim stężeniu rycyna może być śmiertelna, doprowadzając do ciężkiego uszkodzenia różnych narządów wewnętrznych.

Tezy zawarte w tekście wyrażają jedynie opinie autora.

Sebastian Wojciechowski - prof. dr hab., pracownik Instytutu Zachodniego i kierownik Zakładu Studiów Strategicznych UAM. Ekspert OBWE ds. bezpieczeństwa i terroryzmu. Ostatnio opublikował (współautor) książkę pt. *Zrozumieć współczesny terroryzm. Wybrane aspekty fenomenu*, Warszawa 2017.